

MEMORIA

1 INTRODUCCIÓN

1.1 Antecedentes e xustificación

O monte constitúe un patrimonio esencial para o desenvolvemento sustentable de Galicia, onde os terreos de monte constitúen máis do 65% da súa superficie e onde integrados con eles hai 313 concellos cuns 31.550 núcleos de poboación.

Mais o importante valor que o monte desempeña para a nosa sociedade no seu conxunto vén sendo ameazado pola propagación de incendios forestais, afectando á súa riqueza ambiental e paisaxística e ás actividades agroforestais que se desenvolven nel.

Esta situación débenos facer conscientes de que os incendios forestais no medio rural constitúen unha grave ameaza para calquera política de desenvolvemento rural, ademais de comprometer a sustentabilidade económica e social de Galicia.

Os terreos forestais e as súas zonas de influencia teñen unha configuración específica que dificulta a súa protección contra os incendios forestais; entre outras, estas características son a fragmentación da propiedade, o desequilibrio entre zonas, o abandono da agricultura, a gandería extensiva sen control e a progresiva transformación das parcelas agrícolas fragmentadas en terreos de monte, o que deu lugar a unha progresiva desorde do territorio incrementando a ameaza derivada dun incendio forestal.

O *Estatuto de autonomía de Galicia* no artigo 27.10 e a *Constitución de 1978* nos artigos 148.1.8 e 149.1.23 determinan o marco normativo xeral de referencia en materia de prevención e incendios forestais. A *Lei 43/2003, de 21 de novembro, de montes*, atribúe á Comunidade Autónoma a facultade para desenvolver os aspectos de defensa contra incendios forestais dotando dun marco regulador lexislativo que contribúe a fortalecer a seguridade xurídica das administracións públicas galegas e dos cidadáns na prevención e defensa contra os incendios forestais.

A *Lei 7/2012, do 28 de xuño, de montes de Galicia*, ten por obxecto establecer o marco normativo

dos montes e terreos forestais existentes na Comunidade Autónoma de Galicia, e será aplicable a todos os montes ou terreos forestais do territorio.

A *Lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia*, estrutura o planeamento de defensa do espazo rural fronte aos incendios forestais, en varios niveis: galego, de distrito, municipal e inframunicipal. No seu *artigo 7* atribúe a competencia dos concellos de elaborar e aprobar os plans municipais de prevención e defensa contra os incendios forestais, adoptar as medidas de prevención de incendios forestais que lles correspondan en terreos que lles sexan da súa titularidade, ordenar a execución das obras necesarias para conservar e manter o solo e a biomasa vexetal nas condicións precisas que eviten os incendios, e de forma máis concreta a ordenación e execución subsidiaria da xestión da biomasa, así coma o deber de xestionar as redes secundarias de faixas de xestión de biomasa e as faixas laterais das redes viarias da súa titularidade.

Neste marco, o planeamento a nivel municipal integrará nos plans de emerxencias municipais as actuacións de prevención e defensa contra os incendios forestais, con arranxo ó previsto na lexislación galega de emerxencias, sendo a *Lei 2/1985, do 21 de xaneiro, sobre protección civil*, a *Lei 5/2007, do 7 de maio, de emerxencias de Galicia (Platerga)* e o *Plan especial de protección civil ante emerxencias por incendios forestais na Comunidade Autónoma de Galicia (Peifoga)*.

1.2 Obxectivos

O obxectivo principal do presente Plan Municipal de Prevención e Defensa contra Incendios Forestais, en cumprimento do establecido na *Lei 3/2007*, é a definición da rede de faixas secundarias de xestión de biomasa, formadas por un conxunto de parcelas lineais do territorio estratexicamente localizadas, e garantir o control e a eliminación total ou parcial da biomasa forestal, mediante técnicas silvícolas axeitadas, co fin principal de reducir o risco de incendio e protexer a seguranza das persoas.

Este obxectivo fundamental concrétase nunha serie de accións sobre o territorio que buscan organizar a xestión da biomasa en zonas estratéxicas, especialmente aquelas declaradas de alto

risco de incendio, unido á construción e mantemento de faixas exteriores de protección de zonas poboadas, o tratamento de áreas forestais nun esquema de intervención segundo modelos silvícolas previamente establecidos, no ámbito da defensa de persoas e bens e a defensa dos montes.

A redacción do presente Plan pretende, por tanto, aportar un documento que conteña as accións necesarias para a defensa contra os incendios forestais efectuando unha análise da situación actual, e establece unha zonificación do territorio como marco das directrices de actuación a realizar para acadar os obxectivos propostos.

1.3 Aprobación do Plan Municipal de Prevención e Defensa Contra Incendios Forestais

É competencia dos concellos elaborar e aprobar os plans municipais de prevención e defensa contra os incendios forestais, e integralos nos plans de emerxencias municipais, de acordo co previsto na lexislación galega de emerxencias.

Os plans deberán ser redactados por técnicos competentes en materia forestal.

A estrutura deste plan, ven definida no *artigo 16* da *Lei 3/2007*, e axustarase ás directrices que estableza a normativa aplicable en materia de emerxencias.

Será a dirección xeral competente en materia forestal quen emita informe preceptivamente e con carácter vinculante sobre os plan municipais de prevención e defensa contra os incendios forestais antes da súa aprobación. O ámbito do plan poderá ser de todo o concello ou ilo desenvolvendo por zonas.

A coordinación e a xestión do planeamento municipal de prevención e defensa contra os incendios forestais compétenlle a alcaldía. A elaboración, execución e actualización deste planeamento ten carácter obrigatorio.

Os plans municipais de prevención e defensa contra os incendios forestais deberán adaptarse ao disposto nesta Lei nun prazo de cinco anos desde a súa entrada en vigor.

2 ÁMBITO TERRITORIAL

O marco xeográfico obxecto do presente Plan Municipal de Prevención e Defensa Contra os Incendios Forestais é o concello de Brión, localizado na provincia de A Coruña, dentro do Distrito Forestal III Santiago-Meseta Interior.

2.1 Situación, límites e superficies

Situación

O concello de Brión sitúase na provincia de A Coruña. As súas coordenadas xeográficas son:

- Latitude: 42°52'1,34"N
- Lonxitude: 8°43'41,13"W

Mapa 1 Localización do concello

Límites

- a Norte: concello de Ames e Negreira.
- b Oeste: concello de Negreira, Outes e Noia.
- c Sur: concello de Noia, Lousame e Rois.
- d Leste: concello de Teo e Ames.

Superficie

Ten unha extensión de 74,9 km².

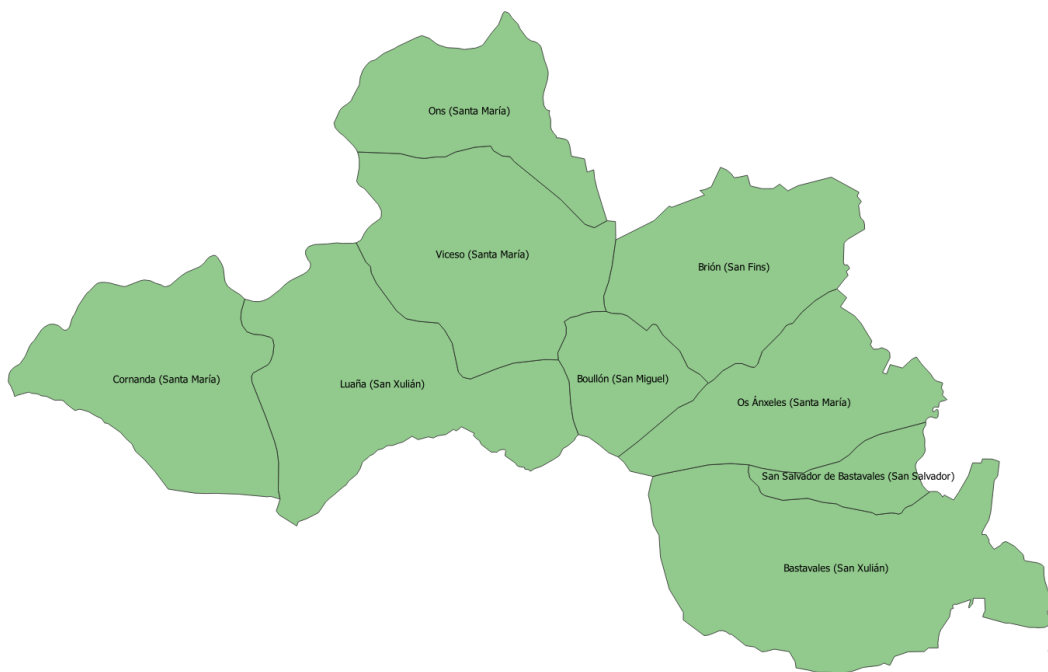
2.2 Parroquias e núcleos de poboación

O concello distribúese en 9 parroquias que se relacionan na seguinte táboa:

Parroquia	Superficie	Habitantes
Os Ánxeles (Santa María)	772,64	3300
Bastavales (San Xulián)	1419,24	1397
San Salvador de Bastavales (San Salvador)	220,81	239
Boullón (San Miguel)	351,68	195
Brión (San Fins)	867,15	1519
Cornanda (Santa María)	992,63	182
Luaña (San Xulián)	1172,13	407
Ons (Santa María)	652,81	210
Viceso (Santa María)	1034,78	299

Táboa 1 Táboa de parroquias e habitantes (Fonte: IGE)

*Superficie en hectáreas

Mapa 2 Mapa de parroquias

2.3 Caracterización do medio natural

2.3.1 Topografía

O termo municipal de Brión participa das características orográficas da zona occidental da rexión galega, sucedéndose de forma continua, lombas e valgadas, o que dá, en xeral, unha topografía certamente modelada e con formas redondas.

Situado ao suroeste da provincia da Coruña, o concello de Brión aparece parcialmente afectado por dúas sinaladas pendentes: partindo a primeira dos macizos de Ourense e terminando no Cabo Fisterra; o cal enlaza coa que acaba na marxe dereita do río Ulla.

Dende o punto de vista xeográfico, Brión está dividido en dúas zonas:

A primeira, máis próxima a Santiago, formando o val da A Maía, regado polo río Sar, e unha segunda, na vertente do Tambre, demárcao polo norte formando o encoro Barrié de la Maza.

As alturas máximas atópanse nos montes que demarcan o termo municipal polo sur: Santa Cecía en Bastavales e Pedra do Coro en Cornanda, que serven de miradoiros respectivamente ás rías de Arousa e Noia. A súa altitude está comprendida entre os escasos 30 metros na ribeira do río Sar ata pouco máis de 525 nos picos meridionais sendo os puntos de maior altura os de Busto de Frades e os montes de Oleirón dende onde se ve o val de A Maía; as cotas máis baixas localízanse no sueste do concello en dirección a Padrón e Ames-Santiago; mentres que as máis elevadas atópanse no noroeste.

Respecto ao relevo en xeral existen diversidade de vales nos cales afloran montes e ondulacións de pendentes máis ou menos acusadas.

2.3.2 Climatoloxía

En termos xerais, o clima do concello de Brión é moderado e moi húmido cunha potente influencia oceánica. Trátase dun clima cálido e temperado baixo un dominio climático oceánico hiperhúmedo, sendo os invernos son suaves e os veráns calorosos.

A temperatura media anual é de 14,6 °C. Os invernos son moderados, cunha media que non

baixa dos 10 °C en xaneiro que é o mes máis frío do ano, pola contra agosto é o mes máis cálido do ano cunha temperatura media de 20 °C, así presenta unha oscilación térmica das medias anuais que non supera os 10,0 °C.

As choivas concéntranse fundamentalmente nos meses de outubro a maio, cunha media anual de precipitacións estimada de 1.218 mm, con xullo como mes máis seco con 29 mm de choiva e decembro o de maior precipitación cunha media de 176 mm. Así obsérvase unha diferenza de 147 mm de precipitación entre os meses máis secos e os máis húmidos.

A neve e a sarabia son escasos e sen importancia na zona.

Os ventos son moi variables, predominando os de dirección norte no verán (entre maio e setembro) e os do sueste e suroeste no inverno.

Na primavera rexístranse con maior frecuencia ventos con velocidades superiores a 30 km/h, mentres que os ventos con menores velocidades corresponden aos meses estivais.

A forza do vento non é, en xeral, extraordinaria, é dicir, non se trata de ventos de gran violencia. Normalmente os refachos máximos adoitan aparecer con dirección suroeste e con intensidades que oscilan entre 90 e 130 km/h; no resto de direccións, norte e noroeste, mantéñense entre frouxo e moderado, alcanzando, en ocasións, a categoría de forte.

2.3.3 Edafoloxía

A xeomorfoloxía dominante na zona é de repregamentos, orixinados durante a oroxénese alpina e hercínica, xeradora dun bo número de bloques graníticos levantados e afundimentos.

Xeolóxicamente Brión pertence ao Macizo Hespérico, dentro da zona III Centroibérica; e á zona paleográfica número V de Galicia Occidental, que constitúen unha subdivisión da anterior clasificación.

Grupos litolóxicos:

- Granodiorita precoz con megacristais.
- Granitoide migmático.
- Xistos e paragneis.

- Granito de dúas micas de gran medio a groso e de gran fino a medio.

Os chans están formados nun 50 % por terras pardas húmidas, estando o resto composto por chans con perfil pouco diferenciado sobre materiais silíceos, constituíndo os chamados ránker húmidos.

Na peza obxecto do plan existen chans de perfil C/A con horizonte orgánico moi variable, case sempre con restos vexetais arbóreos sen descompoñer e moi resistentes á humidificación pola presenza de ericáceas. A granulación do granito permite unha boa drenaxe, aínda que a presenza de abundante materia orgánica produce unha gran retención. Por outra banda, a presenza de roca nai granítica en profundidade impide a drenaxe vertical, polo que se dá a drenaxe lateral, orixinado no ránker húmido.

2.3.4 Hidroloxía

Os montes de Brión, como unha pequena serra que se eleva, o norte é a divisoria das augas que van ao Tambre e as que van ao Sar, polo leste dende Bertamiráns dirección Padrón transcorre o río Sar pasando polo val de A Maía, este río é un afluente do río Ulla, polo seu lado dereito recorre a chamada ruta Rosaliana, cruza parte do concello de Rois, atravesando as parroquias de Bugallido e Ortoño do concello de Ames e a de Bastavales en Brión.

Estas terras meridionais se integran dentro da comarca de A Maía, eses vales que regan o río Sar. O pequeno río Tinto e tamén denominado Angueira, discorre entre os concellos de Teo e Brión.

Polo norte transcorre o río Tambre, que o separa do concello de Negreira, e no que podemos ver o embalse de Barrie da Maza construído nos anos 40.

2.3.5 Flora

O concello conta con un fitopaisaxe altamente antropizado, formado por arborado alóctono na súa maioría, composto de piñeiro do país (*Pinus pinaste*), algún eucalipto (*Eucalyptus globulus*) e escasos exemplares novos de carballos (*Quercus robur*). Este arborado redúcese a unha

estreita faixa ó norte do ámbito e unha pequena área no extremo este. O resto do monte componse de mato sen arborado, que corresponde a unha formación de regresión derivada da degradación das formacións arbóreas preexistentes en estado de clímax, como os carballos e os rebolos. As especies dominantes no monte son todas elas acidófilas: toxo (*Ulex nanus*, *Ulex gallii*, *Ulex europaeus*), carqueixas (*Genista.sp.*) ou uceiras (*Erica multiflora*, *Erica cinerea*, *Erica striatus*) e algúns fiunchos.

2.3.6 Fauna

Eses son algúns dos grupos de animais que podemos encontrarnos no concello:

Anfibios. *Bufo bufo* (sapo común), *Salamandra salamandra* (píntega), *Discoglossus pictus* (sapiño pintado mediterráneo), *Alytes obstetricans* (sapo comadrón).

Réptiles. *Timon lepidus* (lagarto arnal), *Lacerta schreiberi* (lagarto das silvas), *Podarcis bocagei* (lagarta galega), *Chalcides chalcides* (esgonzo), *Vipera seoanei* (víbora de Seoane), *Coronella austriaca* (cobra lagarteira común).

Aves. *Circus pygargus* (tartaraña cincenta), *Buteo buteo* (miñado común), *Falco tinnunculus* (peneireiro común), *Galerida cristata* (cotovía cristada), *Alauda arvensis* (laverca común), *Troglodytes troglodytes* (carriza), *Prunella modularis* (azulenta común), *Sylvia undata* (papuxa do mato), *Carduelis cannabina* (liñaceiro común), *Emberiza cia* (escribenta riscada).

Mamíferos. *Erinaceus europeus* (ourizo cacho), *Talpa occidentalis* (toupa cega), *Suncus etruscus* (muraño anano), *Sorex granarius* (fura follas ibérico), *Oryctolagus cuniculus* (coello), *Microtus agrestis* (trilladeira dos prados), *Microtus lusitanicus* (corta dos prados) ou *Vulpes vulpes* (raposo).

2.4 Espazos naturais protexidos

Na seguinte táboa recóllense os espazos naturais protexidos presentes total ou parcialmente no concello. Nestas áreas poderanse seguir levando a cabo de maneira ordenada os usos e as actividades tradicionais que non vulneren os valores protexidos. Para o resto das actuacións,

incluíndo a realización de edificacións, será precisa a autorización da Consellería de Medio Ambiente.

Nome	Categoría	Código
Esteiro do Tambre	Zonas Especiais de Conservación (ZEC)	ES1110011
	Rede Natura 2000	ES1110011
	Zona de Especial Protección dos Valores Naturais (ZEPVN)	
Sistema fluvial Ulla-Deza	Zonas Especiais de Conservación (ZEC)	ES1140001
	Rede Natura 2000	ES1140001
	Zona de Especial Protección dos Valores Naturais (ZEPVN)	

Táboa 2 Espazos naturais protexidos (Fonte: IET)

3 ANÁLISE DO RISCO DE INCENDIOS

A análise estatística dos incendios forestais acontecidos no concello foi elaborada a partir dos datos proporcionados pola Consellería do Medio Rural para o período 2008-2017.

Segundo o PEIFOGA, o Índice de Risco Potencial (IRP) para o concello é **Moderado** e **SI** está declarado como Zona de Alto Risco (ZAR).

3.1 Histórico de incendios

3.1.1 Número de incendios e superficie queimada

Para o período considerado o concello presenta unha media de 4,80 incendios/ano e 9,66 hectáreas/ano queimadas. O número de incendios forestais ocorridos foi de 48 lumes, queimando un total de 96,60 hectáreas, 33,75 arboradas e 62,85 rasas. Na seguinte táboa e gráfica amósanse os datos de superficies queimadas e o número de incendios ocorridos no período 2008-2017.

Parroquia	Ano	Nº	Superficie Arborada	Superficie Rasa	Superficie Total
Os Ánxeles (Santa María)	2008	1	0,14	0,00	0,14
Brión (San Fins)	2009	1	0,45	0,00	0,45
Os Ánxeles (Santa María)	2009	1	0,08	0,01	0,09
Viceso (Santa María)	2009	1	0,15	0,00	0,15
Bastavales (San Xulián)	2010	3	2,16	0,21	2,37
Boullón (San Miguel)	2010	1	0,02	0,08	0,10
Brión (San Fins)	2010	2	0,02	0,05	0,07

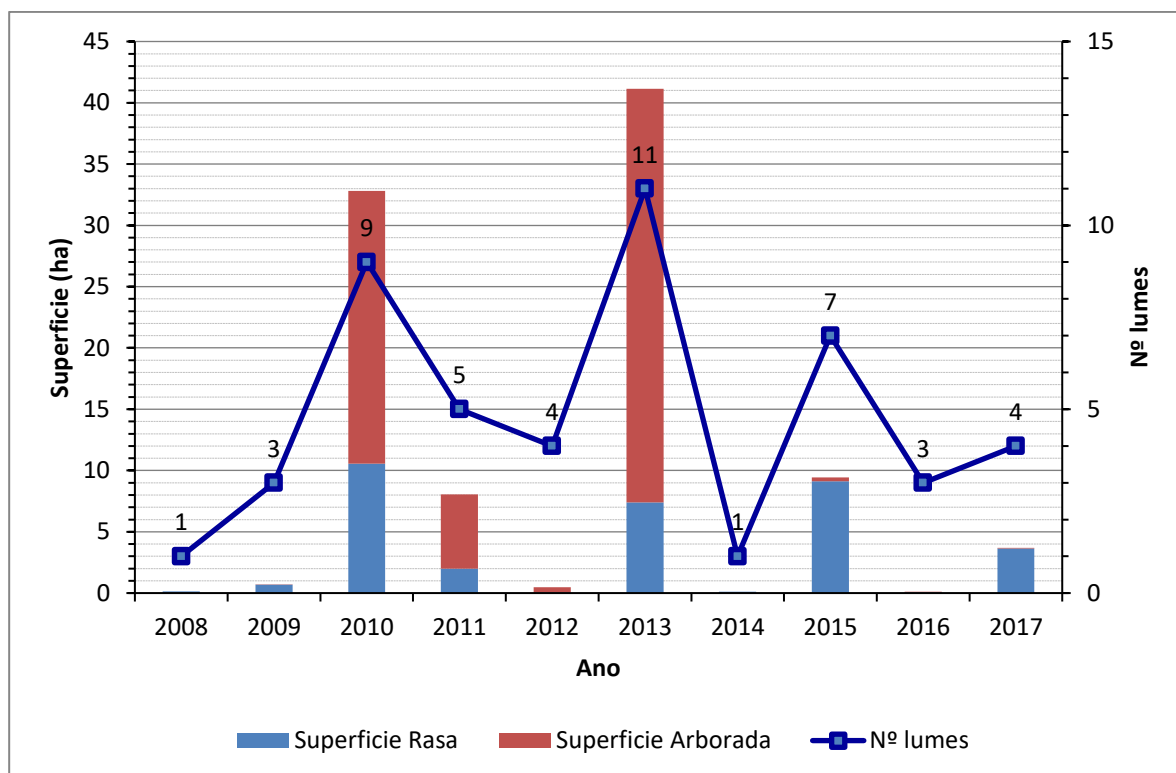
Parroquia	Ano	Nº	Superficie Arborada	Superficie Rasa	Superficie Total
Os Ánxeles (Santa María)	2010	2	8,00	21,90	29,90
Viceso (Santa María)	2010	1	0,37	0,00	0,37
Brión (San Fins)	2011	1	0,26	0,00	0,26
Cornanda (Santa María)	2011	1	1,74	6,00	7,74
Ons (Santa María)	2011	1	0,00	0,02	0,02
Os Ánxeles (Santa María)	2011	2	0,00	0,02	0,02
Bastavales (San Xulián)	2012	1	0,00	0,01	0,01
Boullón (San Miguel)	2012	1	0,00	0,44	0,44
Brión (San Fins)	2012	1	0,01	0,00	0,01
San Salvador de Bastavales (S. Salvador)	2012	1	0,01	0,00	0,01
Bastavales (San Xulián)	2013	1	3,62	27,50	31,12
Cornanda (Santa María)	2013	1	0,50	6,20	6,70
Luaña (San Xulián)	2013	2	0,68	0,00	0,68
Ons (Santa María)	2013	1	0,47	0,00	0,47
Os Ánxeles (Santa María)	2013	4	2,03	0,00	2,03
San Salvador de Bastavales (S. Salvador)	2013	2	0,11	0,02	0,13
Cornanda (Santa María)	2014	1	0,10	0,00	0,10
Bastavales (San Xulián)	2015	3	6,82	0,15	6,97
Brión (San Fins)	2015	1	0,20	0,00	0,20
Os Ánxeles (Santa María)	2015	2	2,11	0,00	2,11
San Salvador de Bastavales (S. Salvador)	2015	1	0,00	0,15	0,15
Bastavales (San Xulián)	2016	1	0,00	0,01	0,01
Brión (San Fins)	2016	1	0,06	0,00	0,06
Os Ánxeles (Santa María)	2016	1	0,00	0,04	0,04
Bastavales (San Xulián)	2017	2	1,64	0,00	1,64
Cornanda (Santa María)	2017	1	0,00	0,04	0,04
Os Ánxeles (Santa María)	2017	1	2,00	0,00	2,00
TOTAL		48	33,75	62,85	96,6

Táboa 3 Número de incendios e superficie queimada no período 2008-2017 (Fonte: Consellería do Medio Rural)

*Superficie en hectáreas

Parroquia	TOTAL	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Bastavales (San Xulián)	11	0	0	3	0	1	1	0	3	1	2
Boullón (San Miguel)	2	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0
Brión (San Fins)	7	0	1	2	1	1	0	0	1	1	0
Cornanda (Santa María)	4	0	0	0	1	0	1	1	0	0	1
Luaña (San Xulián)	2	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0
Ons (Santa María)	2	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0
Os Ánxeles (Santa María)	14	1	1	2	2	0	4	0	2	1	1
San Salvador de Bastavales	4	0	0	0	0	1	2	0	1	0	0
Viceso (Santa María)	2	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
TOTAL	48	1	3	9	5	4	11	1	7	3	4

Táboa 4 Distribución dos incendios no período 2008-2017 (Fonte: Consellería do Medio Rural)

Gráfica 1 Superficie queimada e número de incendios ocorridos no período 2008-2017 (Fonte: Elaboración propia)

3.1.2 Parroquias de Alta Actividade Incendiaria (PAAI)

Segundo a Lei 7/2012, do 28 de xuño, de montes de Galicia as parroquias de alta actividade incendiaria son aquelas parroquias incluídas en zonas declaradas como de alto risco que, polo número de incendios forestais reiterados ou pola súa gran virulencia, precisen medidas extraordinarias de prevención de incendios e de protección dos montes fronte aos impactos producidos por eles.

Nas parroquias de alta actividade incendiaria realizárase un seguimento exhaustivo de calquera actividade incluída no territorio e intensifícaranse as actuacións de vixilancia e disuasión.

No concello de Brión non hai declarada ningunha parroquia de alta actividade incendiaria segundo o Plan de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia (PLADIGA 2019).

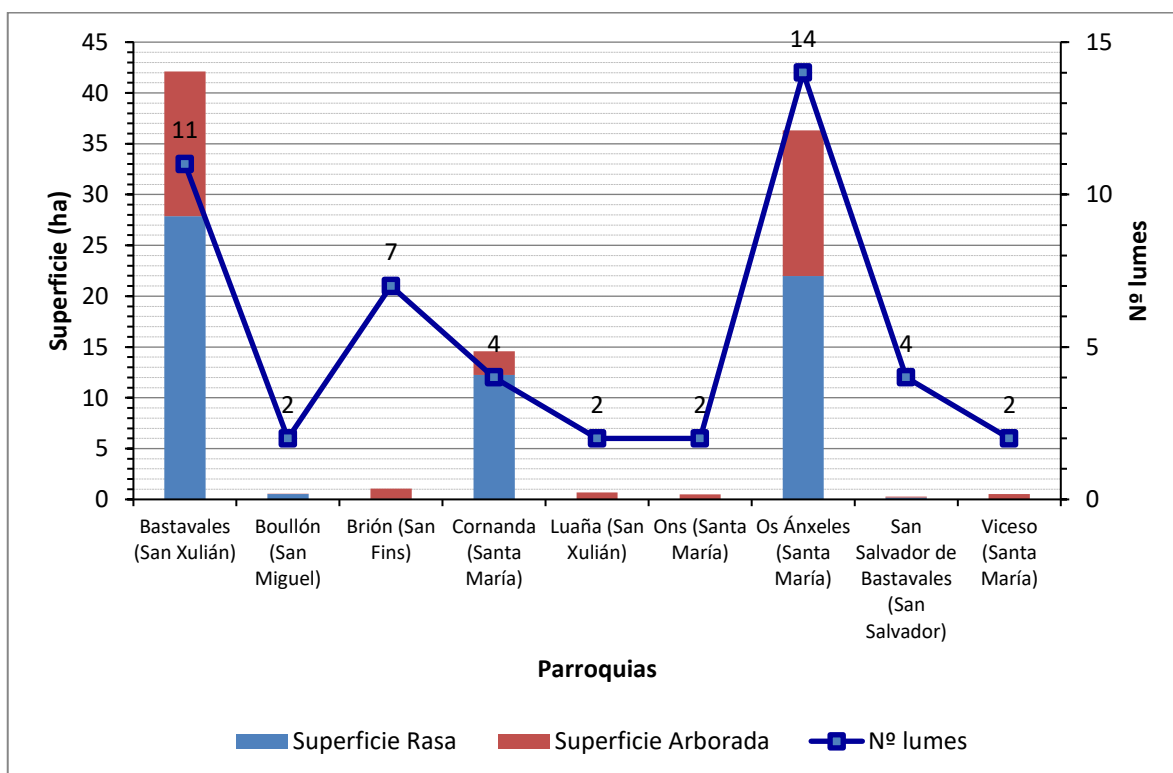
Amósanse a continuación os datos desagregados por parroquias. Tal e como se pode apreciar, o maior número de incendios ocorre nas parroquias de Os Ánxeles e Bastavales sendo estas

dúas as que presentan tamén maior superficie queimada xunto coa parroquia de Comanda.

Parroquia	Nº	Superficie Arborada	Superficie Rasa	Superficie Total
Bastavales (San Xulián)	11	14,24	27,88	42,12
Boullón (San Miguel)	2	0,02	0,52	0,54
Brión (San Fins)	7	1,00	0,05	1,05
Cornanda (Santa María)	4	2,34	12,24	14,58
Luaña (San Xulián)	2	0,68	0,00	0,68
Ons (Santa María)	2	0,47	0,02	0,49
Os Ánxeles (Santa María)	14	14,36	21,97	36,33
San Salvador de Bastavales (San Salvador)	4	0,12	0,17	0,29
Viceso (Santa María)	2	0,52	0,00	0,52
TOTAL	48	33,75	62,85	96,6

Táboa 5 Número total de lumes por parroquia e superficie queimada no período 2008-2017 (Fonte: Consellería do Medio Rural)

*Superficie en hectáreas

Gráfica 2 Superficie queimada e número de incendios forestais por parroquia para o período 2008-2017

3.1.3 *Activación do PEIFOGA en situación 2*

Segundo o establecido na Directriz básica de planificación de protección civil de emerxencia por incendios forestais (Real Decreto 893/2013, do 15 de novembro) e no PEIFOGA, a clasificación dos lumes depende do establecemento previo dun índice de gravidade potencial, en función do cal se declarará unha situación operativa.

Os índices de gravidade potencial dos lumes determínanse en función da topografía da zona, das dimensións do incendio, dos combustibles existentes, das características das masas forestais ameazadas, das infraestruturas de defensa contra incendios (devasas, rede viaria, reservas e puntos de auga etc.), das condicións meteorolóxicas reinantes (vento, temperatura, humidade relativa), das posibles ameazas potenciais para as persoas non relacionadas cos labores de extinción, da presenza de instalacións e infraestruturas sensibles (tendidos eléctricos, gasodutos, estradas principais...).

Os lumes clasifícanse segundo o seu nivel de gravidade potencial, mediante a seguinte escala:

- **Índice de gravidade potencial 0:** Referido a aquel incendio en que, na súa evolución máis desfavorable, non hai ameaza ningunha para aquelas persoas non relacionadas co dispositivo de extinción, nin para bens distintos aos de natureza forestal, e o dano forestal esperable é moi reducido (pola extensión do incendio ou polas características da masa afectada).
- **Índice de gravidade potencial 1:** Referido a aquel incendio en que, na súa evolución máis desfavorable, se prevé a necesidade de poñer en práctica medidas para a protección de persoas alleas ao dispositivo de extinción e existen bens illados ameazados de natureza non forestal (infraestruturas sensibles ou redes de subministracións), e o dano forestal esperable é considerable (pola extensión do incendio ou polas características da masa afectada).
- **Índice de gravidade potencial 2:** Referido a aquel incendio en que, na súa evolución máis desfavorable, se prevé unha ameaza seria dos núcleos de poboación ou das

infraestruturas de especial importancia, e o dano forestal esperable é moi importante (pola extensión do incendio ou polas características da masa afectada), de xeito que se fai necesario adoptar inmediatamente medidas para a atención e o socorro da poboación ou para a protección dos bens.

- **Índice de gravidade potencial 3:** Referido a aquel incendio en que, unha vez apreciadas as circunstancias anteriores no seu índice máximo de gravidade, concorren outras sobre o dispositivo de extinción que imposibilitan continuar co labor encamiñado ao control do incendio.

O índice de gravidade potencial dos incendios establecerá o centro de coordinación central do SPDCIF, a proposta do director técnico de extinción.

A situación operativa dos plans será consecuencia dos danos ocorridos ou do dano potencial que, de forma técnica e realista, se prevé que pode chegar a ocasionar (índice de gravidade potencial) e da dispoñibilidade de medios e recursos dispostos, e teranse en conta ademais outros criterios relativos a:

- A simultaneidade temporal e/ou a concentración espacial de conatos ou incendios forestais que poderían ter lugar nun espazo territorial determinado.
- A suficiencia, idoneidade e disposición dos medios e recursos cos que conte o plan para o control do incendio e/ou para a atención e o socorro da poboación afectada.
- A estacionalidade temporal, así como a activación e posta en servizo dos dispositivos de prevención e extinción de incendios forestais determinados nos plans.
- Outras circunstancias de índole administrativa por razón do espazo territorial afectado, ou pola intensidade e/ou a gravidade das consecuencias sobrevidas ou potenciais sobre as persoas e os seus bens.
- Calquera outra a criterio da autoridade a quen lle corresponda a dirección do plan activado correspondente.

Atendendo aos criterios anteriores, as situacións operativas do PEIFOGA son:

- **Situación 0:** Situación de emerxencia provocada por un ou varios incendios forestais

que, na súa evolución previsible, poidan afectar só bens de natureza forestal e poidan ser controlados cos medios e recursos do propio plan local ou da comunidade autónoma, incluídos os medios do Estado, a condición de que estes últimos actúen dentro da súa zona de actuación preferente. A situación 0 corresponderá con carácter xeral a incendios con IGP0.

- **Situación 1:** Situación de emerxencia provocada por un ou varios incendios forestais que, na súa evolución previsible, poidan afectar gravemente bens forestais e, se é o caso, levemente a poboación e os bens de natureza non forestal e que poidan ser controlados cos medios e recursos do plan da comunidade autónoma, ou para cuxa extinción poida ser necesario que, a solicitude do órgano competente da comunidade autónoma e tras a valoración da Dirección Xeral de Protección Civil e Emerxencias do Ministerio do Interior ou da Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural e Política Forestal do Ministerio de Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente, segundo corresponda, sexan incorporados medios extraordinarios.

O plan activarase en situación 1 para incendios IGP0 cando sexa necesaria a incorporación de medios extraordinarios, ou ben para incendios IGP1, declarados así porque o dano esperado é considerable, pola extensión do incendio ou polas características da masa afectada, pero nos que non é necesario poñer en práctica medidas de protección dirixidas á poboación allea ao dispositivo de extinción.

- **Situación 2:** Situación de emerxencia provocada por un ou varios incendios forestais que, na súa evolución previsible, poidan afectar gravemente a poboación e os bens de natureza non forestal, e que esixen a adopción inmediata de medidas de protección e socorro. Pode ser necesario que, a solicitude do órgano competente da comunidade autónoma, sexan incorporados medios extraordinarios ou que poden comportar situacións que deriven cara ao interese nacional.

O plan activarase en situación 2 para incendios IGP1 ou superiores cando a cualificación veña motivada pola afección á poboación e aos bens de natureza non forestal (vías principais de

comunicación e redes principais de subministración) e sexa necesario adoptar medidas de protección dirixidas á poboación, tales como evacuación e/ou albergue.

A cualificación da situación operativa do plan será establecida polo director do plan a través do centro de coordinación central do SPDCIF para as situacións 0 e 1 e, polo delegado territorial da Xunta de Galicia na provincia que estea afectada polo lume, para a situación 2, a proposta do centro de coordinación central do SPDCIF. Esta cualificación poderá variar de acordo coa evolución do incendio. Así mesmo, a situación operativa 1 será comunicada ao organismo competente en materia de protección civil, a través do CAE112.

- **Situación 3:** Situación de emerxencia correspondente e consecutiva á declaración de emerxencia de interese nacional polo Ministerio do Interior. Efectuarase por propia iniciativa ou a instancia do conselleiro competente en materia de protección civil ou do delegado do Goberno en Galicia.

En incendios IGP1, nos que se prevexa a necesidade de poñer en práctica medidas de protección á poboación allea ao dispositivo de extinción, podendo ser ou non necesarios a incorporación de medios extraordinarios, activarase o plan en situación 2.

O procedemento será o seguinte:

Unha vez determinada polo CCC, a proposta do director técnico de extinción, a necesidade de poñer en práctica de medidas de protección dirixidas á poboación, procederá a solicitar a declaración de situación 2 do PEIFOGA, e trasladará ao técnico de garda do sistema integrado de emerxencias o motivo da solicitude: persoas ou bens ameazados, posibilidade de evacuación, cortes de estradas, ferrocarril etc.

Unha vez declarada a situación 2, comunicarase a:

- Xefe/a do Servizo Provincial de Emerxencias, ou persoa que o substitúa
- Alcalde/s dos concellos afectados
- Delegación e Subdelegación do Goberno
- Xefe/a Territorial de Presidencia
- Xefe/a Territorial de Medio Rural

- Dirección xeral de Emerxencias e Interior
- Xerente de la Axencia Galega de Emerxencias.

E mobilizaranse os grupos operativos previstos, segundo as necesidades:

- Sanitaria
- Apoio loxístico e seguridade
- Medios de intervención non adscritos á situación 0 e 1.
- Medios extraordinarios, sempre a solicitude do CCC, segundo o determinado na situación 1.

Unha vez que o incendio deixe de poñer en perigo persoas e/ou bens de natureza non forestal, e cando o delegado territorial desactive a situación 2, o técnico de garda comunicarllo a:

- Alcalde do municipio.
- Xefe territorial de Presidencia
- Xefe territorial de Medio Rural
- Xefe de Emerxencias da provincia ou persoa que o substitúa
- Delegación e Subdelegación do Goberno
- CCC

A desactivación da situación será transmitida aos responsables dos grupos operativos que fosen mobilizados.

Non foi activada a situación operativa 2 do PEIFOGA no período 2008-2017 en ningunha parroquia deste concello.

4 XESTIÓN DA BIOMASA

Segundo o *artigo 20 da Lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra incendios forestais de Galicia*, a xestión da biomasa existente nos terreos forestais e nas zonas de influencia forestal é realizada a través de faixas, situadas en lugares estratéxicos, onde se procede á modificación ou á súa remoción total ou parcial, buscando a rotura da continuidade horizontal e vertical da biomasa presente.

4.1 Definición das redes secundarias de faixas de xestión de biomasa

As redes secundarias teñen un ámbito municipal e posúen a función prioritaria de protección dos núcleos poboacionais, das infraestruturas, dos equipamentos sociais, das zonas edificadas, dos parques e dos polígonos industriais (Art. 20.4).

- 1 Nos espazos previamente definidos como redes secundarias de faixas de xestión de biomasa nos plans municipais de prevención e defensa contra os incendios forestais será obrigatorio para as persoas que resulten responsables consonte o *artigo 21 ter* xestionar a biomasa vexetal, de acordo cos criterios estipulados nesta Lei e na súa normativa de desenvolvemento, nunha franxa de 50 metros:
 - a Perimetral ao solo urbano, de núcleo rural e urbanizable, sen prexuízo do disposto na *disposición transitoria quinta*.
- 2 Con carácter xeral, na mesma franxa de 50 metros mencionada no número anterior non poderá haber árbores das especies sinaladas na *disposición adicional terceira*.
- 3 As distancias mencionadas neste artigo, mediranse, segundo os casos:
 - a Desde o límite do solo urbano, de núcleo rural e urbanizable.
 - b Desde os paramentos exteriores das edificacións, vivendas illadas e urbanizacións, ou os límites das súas instalacións anexas.
 - c Desde o límite das instalacións no caso dos depósitos de lixo, gasoleiras e parques e instalacións industriais.

- d Desde o peche perimetral no caso dos cámpings.

4.1.1 Perimetral ao solo urbano, núcleo rural e urbanizable

A *Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia*, no seu *artigo 15*, define os tipos de solo nos que os plans xerais de ordenación e os plans básicos municipais deberán clasificar o territorio municipal: urbano, de núcleo rural, urbanizable e rústico.

No *artigo 16* da citada Lei, di que os plans xerais e os plans básicos clasificarán como solo urbano os terreos que estean integrados na malla urbana existente, sempre que reúnan algún dos seguintes requisitos:

- a Que contén con acceso rodado público e cos servizos de abastecemento de auga, evacuación de augas residuais e subministración de enerxía eléctrica, proporcionados mediante as correspondentes redes públicas ou pertencentes ás comunidades de usuarios reguladas pola lexislación sectorial de augas, e con características axeitadas para servir á edificación existente e á permitida polo plan.

Para estes efectos, os servizos construídos para a conexión dun sector de solo urbanizable, as estradas e as vías da concentración parcelaria non servirán de soporte para a clasificación como urbanos dos terreos adxacentes, agás cando estean integrados na malla urbana.

- b Que, aínda carecendo dalgúns dos servizos citados no punto anterior, estean comprendidos en áreas ocupadas pola edificación, polo menos nas dúas terceiras partes dos espazos aptos para ela, segundo a ordenación que o plan xeral ou o plan básico establezan.

O *artigo 27* di que constituirán o solo urbanizable os terreos que o planeamento considere necesarios e axeitados para permitir o crecemento da poboación e da actividade económica ou para completar a súa estrutura urbanística.

O *artigo 23* di que constitúen o solo de núcleo rural as áreas do territorio que serven de soporte a un asentamento de poboación singularizado, identificable e diferenciado administrativamente

nos censos e padróns oficiais que o planeamento defina e delimite tendo en conta o número de edificacións, a densidade de vivenda, o seu grado de consolidación pola edificación e, de ser o caso, a tipoloxía tradicional da súa armazón e das edificacións existentes nel.

4.1.2 *Arredor das edificacións destinadas ás persoas, vivendas illadas, urbanizacións, depósitos de lixo, cámpings, gasolineiras e parques e instalacións industriais situados a menos de 400 metros do monte e arredor das edificacións illadas destinadas ás persoas*

A maiores da franxa perimetral de 50 metros arredor dos solos urbano, de núcleo rural e urbanizable, xestionarase a biomasa:

- a Arredor das edificación destinadas ás persoas, vivendas illadas, urbanizacións, depósitos de lixo, cámpings, gasolineiras e parques e instalacións industriais situados a menos de 400 metros de monte.
- b Arredor das edificacións illadas destinadas ás persoas en solo rústico situadas a máis de 400 metros do monte.

4.2 Xestión da biomasa en pistas, vías, camiños, estradas de titularidade municipal

As redes terciarias de faixas de xestión de biomasa localízanse nos terreos forestais e nas zonas de influencia forestal e están vinculadas ás infraestruturas de uso público, así como ás seguintes infraestruturas de prevención e defensa contra os incendios forestais: camiños, vías, pistas forestais, devasas, faixas auxiliares de pista, área cortalumes e outras infraestruturas ou construcións relacionadas coa prevención e defensa contra os incendios forestais.

É competencia dos concellos adoptar as medidas de prevención de incendios forestais que lles correspondan en relación ás faixas laterais das redes viarias da súa titularidade.

4.3 Xestión da biomasa nos montes de titularidade municipal

A clasificación dos montes por razón da súa titularidade, ven definida na *Lei 7/2012, de 28 de xuño, de montes de Galicia*, no seu *artigo 13*, sendo estes públicos ou privados.

Son montes públicos os pertencentes ás administracións públicas e a outras entidades de dereito público. O *artigo 14* os clasifica pola súa natureza xurídica, podendo ser de dominio público (ou demaniais) e patrimoniais.

Corresponderá ao concello a xestión da biomasa nos montes da súa titularidade.